

Nortec Minerals Oy
c/o Rekola Turkka
Nykäsenkankaantie 3 B 8
90650 OULU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kaukua North 1-3

Hakija Nortec Minerals Oy
OULU

Yhteystiedot:
Rekola Turkka
Nykäsenkankaantie 3 B 8
90650 OULU

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 25.7.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksen on alun perin jättänyt Akkerman Exploration B.V., mutta se on siirtynyt Nortec Minerals Oy:lle 14.12.2009.

Alkuperäinen hakemus käsitti Kaukua North 1-3, Kaukua West 1-2 ja Kaukua East 1-4 -nimiset alueet.

Alkuperäinen hakemus on jaettu siten, että alueista Kaukua North 1-3 (KaivNro 9167/1-3), Kaukua West 1-2 (KaivNro 9168/1-2) ja Kaukua East 1a, 1b, 2, 3a, 3b ja 4 (KaivNro 8664/1-6) annetaan jokaisesta erillinen päätös.

Alkuperäisessä hakemuksessa olleet Kaukua North 1-3, Kaukua West 1-2 ja Kaukua East 1-4 -nimiset alueet on kuultu samanaikaisesti.

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Posio (614)

KaivNro 9167/1; valtausalueen nimi: Kaukua North 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
614-407-10-1	Parkkisenniemi	Kynsiperä	71,73
614-893-15-1	Kitka	Kynsiperä	18,78
		Yhteensä ha	90,51

KaivNro 9167/2; valtausalueen nimi: Kaukua North 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
614-407-10-1	Parkkisenniemi	Kynsiperä	12,75
614-407-51-2	Nurkkapalo	Kynsiperä	2,19
614-407-67-4	Halme	Kynsiperä	34,56
614-414-2-18	Loukusa	Raistakka	36,18
614-414-876-1	Raistikan kylän vesialue	Raistakka	0,91
614-876-9-0	Murtolampi	Yhteiset vesialueet	12,95
		Yhteensä ha	99,54

KaivNro 9167/3; valtausalueen nimi: Kaukua North 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
614-407-10-1	Parkkisenniemi	Kynsiperä	15,33
614-407-67-4	Halme	Kynsiperä	14,35
614-414-11-41	Vaarankruunu	Raistakka	1,81
614-414-11-42	Metsäkunnas	Raistakka	3,53
614-414-2-18	Loukusa	Raistakka	21,06
614-414-29-6	Hukkala	Raistakka	13,23
614-414-3-1	Metsämaa	Raistakka	4,46
614-414-3-10	Vesala	Raistakka	10,14
614-414-3-9	Anttila	Raistakka	2,85
614-414-876-1	Raistikan kylän vesialue	Raistakka	2,63
614-876-9-0	Murtolampi	Yhteiset vesialueet	4,47

614-893-15-1	Kitka	Kynsiperä	5,15
		Yhteensä ha	99,01

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 289,06 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat Posion Livon ja Akanlahden paliskuntien poronhoitoalueilla.

Esteettömyystodistus

Hakija on toimittanut 5.11.2008 päivätyn Lapin maistraatin antaman todistuksen, jossa todetaan, että haetuilla alueilla ei ole kaivoslain 6 §:n 3–9 kohdissa tarkoitettuja valtausten esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari, nikkeli.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 20.11.2008 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 19.12.2008 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön tai Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 19.12.2008.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9167/1 Kaukua North 1
2. Kaivosrekisterinumero 9167/2 Kaukua North 2
3. Kaivosrekisterinumero 9167/3 Kaukua North 3

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan asianosaisille paliskunnille.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Koillissanomat ja Kuriiri -sanomalehdissä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 010 60 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Niklas Vartiainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu aikaisempiin alueella tehtyihin tutkimuksiin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Alustava tutkimusohjelma koostuu seuraavista vaiheista:

1. Historiallisen malminetsintä- ja geologisen tiedon kokoaminen ja analysointi (esim. GTK:n kartoitus-, näytteenotto- ja kairaustiedot)
2. Olemassa olevien aeromagneettisten mittausten tarkastelu ja prosessointi
3. Maaston kartoitus sekä vanhojen paljastumien ja näytteenottopaikkojen varmistaminen
4. Malmipotentialisten alueiden rajaus ja näillä alueilla suoritettavat geofysikaaliset maanpintamittaukset, jotta mahdolliset kairauskohteet saadaan selville
5. Geofysiikan paljastamien anomalioiden tutkiminen kairaamalla

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

(Tukesin huomautus: Lausunnot ja mielipiteet on annettu kuulemiseen, jossa samanaikaisesti on kuultu alkuperäisessä hakemuksessa olleet Kaukua North 1-3, Kaukua West 1-2 ja Kaukua East 1-4 – nimiset alueet. Haettavista alueista Kaukua East 1a, 1b, 2, 3a, 3b, 4 (KaivNro 8664), Kaukua North 1-3 (KaivNro 9167) ja Kaukua West 1-2 (KaivNro 9168) annetaan erilliset päätökset.

Tässä päätöksessä on huomioitu vain alueisiin Kaukua North 1-3 -nimisille alueille kohdistuvat lausunnot, mielipiteet ja vastineet.)

Posion kunta

Posion kunta on 4.11.2008 päivätyssä esteettömyystodistuksessa todennut, että haetuilla alueilla ei ole kaivoslain 6 §:n 1 momentin 3-9 kohdissa tarkoitettuja esteitä.

Lapin ympäristökeskus (nyk. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus))

Ympäristöhallinnon Eliölajit –tietojärjestelmän mukaan (tilanne 8.12.2008) valtausalueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä. Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse perustettuja suojelualueita eikä suojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Lapin ympäristökeskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Akanlahden ja Posio Livon paliskunnat

Tutkimustoiminta ei saa vaarantaa poroelinkeinon toimintaedellytyksiä alueella tai sen vaikutuspiirissä.

Vapaa laidunnusoikeus on edellytys kannattavalle poronhoidolle. Se on tarkoitettu ja tunnustettu pysyväksi oikeudeksi. Se on turvattu lain tasoisella säädöksellä (PHL 3 §). Se tarkoittaa porolle oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, poikkeukset on lueteltu poronhoitolaisissa.

Suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. (PHL 53 §).

Akanlahden ja Posion Livon paliskuntien lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä kaivostoimintaan liittyviä päätöksiä tehtäessä, koska jo valtausvaiheessa toiminta tapahtuu samalla alueella missä paliskuntien porot palkivat ja poronhoitajat tekevät poronhoitotyötään.

Jo tutkimusvaiheessa yhtiön tulee olla yhteydessä paliskuntiin, jotta välttyään mahdollisilta haitoilta, vahingoilta ja häiriöiltä poronhoitotyössä alueella.

Haitat ja vahingot poronhoidolle

Malmin etsintätoimista ja -työstä aiheutuvat haitat ja vahingot poronhoidolle tulee korvata täysimääräisesti.

Valtausalue on paliskuntien vasonta- aluetta. Se tarkoittaa, että kantavat vaatimet hakeutuvat keväällä alueelle, synnyttävät siellä vasansa ja ottavat ravintonsa lähiympäristöstä. Akan-

lahden paliskunta kerää kesätokan siirrettävään kesämerkitysaitaan ja merkkää siellä vasat omistajansa merkkiin.

Tiedon saaminen tutkimustöistä on paliskunnalle tärkeää. Kaivosyhtiön tutkimustoiminta alueella saattaa aiheuttaa haittaa ja vahinkoa, mikäli sen toimintaa ajoittuu samanaikaisesti porojen kuljetusreitille tai hajottaa kesätokan.

Turvallisuus

Mahdollisessa valtausluvassa tulee kiinnittää huomiota porojen ja alueella toimivien poromiesten turvallisuuteen alueella. Mikäli malmin etsinnässä syntyy kuoppia, porausreikiä tai jopa kaivantoja, tulee ne täyttää tai tukkia niin, ettei niistä ole haittaa poroille tai muille eläimille.

Mikäli valtauslupa myönnetään, tulee kaikki poroelinkeinon nyt ja myöhemmin ilmenevät haitat ja vahingot poroelinkeinolle ja poronhoidolle korvata täysimääräisesti. Samoin Akanlahden ja Posion Livon paliskunnille tulee lupaehdoissa taata riittävän informaation saanti toiminnasta alueella.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Metsähallitus pitää tärkeänä, että myös tutkimusvaiheessa alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot pyritään säilyttämään mahdollisimman hyvin. Metsähallitus on sitoutunut näiden arvojen säilyttämiseen lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristöjärjestelmässään.

Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Aluekohtaiset asiat

Haetuilla valtausalueilla ja valtausalueiden välittömässä läheisyydessä on paljon muinaismuistokohteita. Metsähallituksen mielestä muinaismuistokohteista tulisi hankkia Museoviraston kannanotto ennen valtauksen myöntämistä. Oletettavaa on, että tiedossa olevien muinaismuistokohteiden lisäksi maastosta löytyy vielä uusia kohteita.

Valtaushakemusalueiden Kaukua North 1-2 välittömässä läheisyydessä on suuren petolinnun pesä. Tästä syystä toimintaa ei tule harjoittaa 500 metrin etäisyydellä ko. pesästä vuosittain 25.4.-31.7. välisenä aikana.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Ranuan metsätiimin

tiimiesimieheen ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvauseriaatteista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.

Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikeikkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

! (tilan 614-414-11-42 omistajana)

Vastustaa valtauksia maankäytöllisiin, vesistönkäytöllisiin, ympäristötekijöihin sekä tilojen ja vesistön rannalla olevan virkistyspaikan arvon laskuun perustuen.

Hakijan vastine

Lapin ympäristökeskuksen lausunto

Hakija tulee voimassa olevan oikeuden mukaan saattamaan valtausalueen valtauksen voimassaolon päättymisen jälkeen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

Akanlahden paliskunnan ja Posion livon lausunto

Hakija toteaa, että kyseessä on valtaushakemus, eikä kaivostoimintaan liittyviä seikkoja voida huomioida tässä yhteydessä.

Hakija tulee olemaan yhteydessä paliskuntiin ennakolta, jotta porotalous ja tutkimustoiminta voidaan sovittaa yhteen. Koska tutkimustoiminta pitää sisällään toimia, jotka ovat ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä ja vielä erittäin pistemäisiä, poroille tai porotaloudelle ei aiheudu tutkimustoiminnasta haittaa.

Mahdolliset aiheutuvat vahingot ja haitat korvataan siten, kuin voimassa oleva oikeus vaatii.

Vasonta-alueet ja kuljetusreitit otetaan huomioon tutkimustoiminnassa siinä laajuudessa, kuin voimassa oleva oikeus vaatii.

Metsähallituksen lausunto

Maisema-, luonto- ja kulttuuriarvoja tullaan kunnioittamaan siten, kuin voimassa oleva oikeus vaatii. Sertifiointijärjestelmien vaatimuksia voimassa oleva oikeus ei velvoita noudattamaan, mutta toisaalta voidaan selkeästi sanoa, että tutkimustoimenpiteiden vähäisten vaikutusten vuoksi mitkään arvot eivät ole edes uhattuina. Hakija tunnistaa kohteet maastossa ja kykenee välttämään vaikutukset ilman, että Metsähallituksen kanssa erikseen käydään neuvotteluja, joihin voimassa oleva oikeus ei velvoita. Jos tutkimustyötä suoritettaessa syntyisi ongelmia, hakija ottaa yhteyttä tahoihin, jotka voivat auttaa voimassa olevan oikeuden noudattamisessa.

Hakijan mielestä Museoviraston lausunto ei ole tarpeen, koska tutkimustoiminnan toimenpiteet ovat vaikutuksiltaan hyvin vähäisiä. Hakija toimii muinaismuistolain mukaisesti ja on yhteydessä ko. lain tarkoittamiin viranomaisiin, jos muinaismuistolain tarkoittama toimintavelvoite syntyy. Museovirastolta on tilattu muinaismuistorekisteri, josta selviää kaikki alueella olevat muinaismuistot. Tutkimustyöt suunnitellaan siten, etteivät nämä kohteet vaarannu.

Metsähallituksen lausunnon mukaan valtaushakemusalueiden Kaukua North 1-2 välittömässä läheisyydessä sijaitsee petolinnun pesä, jonka läheisyydessä (500 m) ei tule harjoittaa tutkimustoimintaa 25.4.–31.7. välisenä aikana. Hakija on ollut yhteydessä Metsähallitukseen ja saanut tarkemman tiedon pesimäreviirin sijainnista. Reviirin alueella ei suoriteta tutkimustoimia petolinnun pesimäaikana.

Mahdollisten puustovahinkojen korvausperiaatteista ei tulla sopimaan, koska voimassa oleva oikeus määrittelee selvän korvausperiaatteen.

Mahdollisten kairausputkien päät tullaan katkaisemaan ja tulppaamaan siten, että alueen yleinen turvallisuus taataan voimassa olevan oikeuden mukaan. Hakija toteaa, että vastuukysymys tässä asiassa määräytyy kaivoslain mukaan eikä Metsähallituksen näkemyksen mukaan.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukaisista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6 §:n 2 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain 22 § täydentää kaivoslain 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus kaivoslain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinoinnismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12 §:n rajoite käyttää hyväksi valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan kannalta kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on keskeinen oikeussuojan kannalta. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 §.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnille tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunnat voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poron-

hoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa alueen palikunnille tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kulluttua päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain 12 §:n nojalla valtaajan tulee huolehtia jätteen hyödyntämisestä tai käsittelyn järjestämisestä sekä noudattaa, mitä jätelain 15 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 19 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty jättämästä ympäristöön roskaa, likaa tai käytöstä poistettua laitetta tai muuta esinettä siten, että voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisyyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä taikka niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten

kuin kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentti edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus, ennen kuin valtaaja ryhtyy 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpien toimenpiteiden osalta. Tällä varmistetaan, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Kaukua North 1-2 -alueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevalla suuren petolinnun pesimäreviirillä ei saa tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 25.4.–31.7. välisenä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista.

Perustelut: Valtausalueiden Kaukua North 1-2 välittömässä läheisyydessä sijaitsee Metsähallituksen toimittaman mielipiteen mukaan luonnonsuojelulain 38 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin esiintymä. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu saman lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty. Tämän vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne on tarpeen rajata lisääntymisajan ulkopuolelle. Jalkaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei Tukesin arvioida mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seuraamuksia.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (17.6.1963/295) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon Metsähallituksen lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- kun otetaan huomioon ympäristökeskuksen lausunto ja lupamääräyksen 14 viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen, hakijan tutkimussuunnitelmassaan esittämällä tutkimustoimenpiteillä ei katsota olevan mielipiteessä esitetyllä tavalla haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai vesistöihin eikä alueen virkistyskäyttöön, kalastukseen, matkailuun tai loma-asumiseen.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä.

Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki 17.9.1965/503
Kaivoslaki 10.6.2011/621
Kaivosasetus 17.12.1965/663
Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096
Hallintolaki 6.6.2003/434
Muinaismuistolaki 17.6.1963/295

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **13.6.2012**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, 96200 Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 010 36 42900

telekopio: 010 36 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

